

ཡང་ཆར་ལོ་འཁོར་20 དཔེ་ཚོགས།

ལོ་ཅིག་གི་ཕེད་ཀྱི་ཕྱུ་ལྔ།

《ཡང་ཆར་》ཚོམ་ཞིག་ཁང་གིས་བསྐྱེད་སྐྱེས།

མཚོ་ལྷོ་མི་རིགས་དཔེ་སླུ་ཁང་།

ལྷན་ཅུ་ཚུ་ལྟེན་པ་ 20 ལེ་ཚུ་གས།

(1981 — 2001)

ཕྱི་མེད་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

《ལྷན་ཅུ་ཚུ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་》

《 ལྷ་པ་ཆུང་ཆུང་ 》 གསུམ་ཐོལ་བྱས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་
འཁོར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དུ་སྦྱེལ་བ།

ཚུལ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ། བཟ་ཤིས་དོན་གྲུབ།
 མདུན་ཤོག་མཛེས་རིས་པ། ཚེ་སྒྲོ་
 བར་སྒྲིག་འཆར་འགོད་པ། ལྷ་དཔལ་གཡང་།
 མདུན་ཤོག་གཟིགས་བྱང་པ། ལྷག་པ་ཚེ་རིང་།

སྒྲིག་ཆར་ལོ་འཁོར་20 དཔེ་ཚུགས།

ཚུལ་སྒྲིག་གལ་ལེན་བྱེད་སྒྲུབ་བྲ།

《 སྒྲིག་ཆར་ 》 ཚུལ་སྒྲིག་ཁང་གིས་བསྐྱུགས།

ཕར་ཚུན།	མཚམས་མི་རིགས་དཔེ་ཚུན་ཁང་། (ཕྱི་ལོ་གྲིང་ཚུར་ཐུན་རིན་ལམ་སྒྲིག་ཁང་10)
འབྲེམ་སྒྲེལ།	སྒྲུག་ཁང་ 810001 ལ་བར་ 6143.426
ཕར་ཕྱོད་འཆར་།	མཚམས་མི་རིགས་ཚུན་ཁང་།
ཕར་འབྲེམ་པ།	མཚམས་མི་རིགས་ཕར་ཁང་།
དྲིལ་ཆ་ད།	850×1168 1/32
དཔར་ཤོག།	16.625
ཤིག་ཤུངས།	ཁྱི 23.5
གལ་ཤོག།	5
ཕར་ལེངས།	2001 ལོ་ཁྱི་6 ཕར་ཕར་གཞི་དྲང་ལོ་བསྐྱེགས།
དཔར་ལེངས།	2001 ལོ་ཁྱི་6 ཕར་དཔར་ལེངས་དྲང་ལོ་དཔར།
དཔར་བྱངས།	1500

འཁེལ་གྲགས། ISBN7-5420-0870-6/4 • 145

ཐོན་གྲངས། སྒྲིང་28.20

ཕར་གཞི་འབྲི་གཤམ་འབང་ཕས་ཕར་བལྟས་བརྒྱུ་ན་ཁྱིམས་ཆར་ཤོག
 (ཤོག་ངོས་ཆད་ནིར་སྒྲིག་སྒྲུག་ཁང་བྱང་ལོད་ཚེ་བར་ཁང་ལ་ཁྱི་གཏུག་བྲ།)

责任编辑:扎西东主

封面设计:才 高

电脑制作:高 燕

技术设计:喇 海 永

封面题字:拉巴次仁

章恰尔 20 年精品丛书

名作欣赏卷

《章恰尔》编辑部 编

出 版 行:	青海民族出版社(西宁市同仁路10号)
	邮政编码 810001 电话 6113426
经 销:	青海省新华书店
印 刷:	青海民族印刷厂
开 本:	850×1168 1/32
印 张:	16.625
字 数:	235千
插 页:	5
版 次:	2001年6月第1版
印 次:	2001年6月第1次印刷
印 数:	1500

书 号: ISBN 7-5420-0870-6 I·115(民文)

定 价: 28.20元

版权所有 翻印必究

(书中如有缺页、错页及倒装请与工厂联系)

ཉི་མ་ལ་ཡའི་བྱུང་རྒྱུ་།

——《 རྒྱུང་ཆར་ལོ་འཁོར་ 20 དཔེ་ཚོགས་ 》 གྱི་སྒྲིང་གཞི།

ཡི་དམ་ཆེ་ཤིང་།

ལོ་ཉི་ཤུའི་སྔོན་ལ་དཔལ་འཛུམས་གཡང་གིས་འབྱུང་པའི་གངས་སྒྲིང་ས་
ཡུལ་དུ་ལྷམ་མེར་འབྱུངས་པའི་ཚུམ་རིག་དུས་དེབ་《 རྒྱུང་ཆར་ 》 བློ་བྱོལ་མི་……
རིགས་ཀྱི་མིག་གི་བརྒྱུད་ཚིར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཤད་ན་མཚར་སྦྱག་ཉི་འོད་……
དང་རྒྱུང་ཆར་གྱི་ལོ་བས་ཁེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ལེགས་སྒྲིམ་
སྤུངས་མཐོ་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་སྤྱག་རེ་ལའང་
འཕྲད་དཀའ་ཞིང་། མི་ལམ་ནང་དུ་འང་འཕྲོལ་སྤྱོད་པའི་མིན་པའི་དེང་རབས་
བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་འགྲུལ་ལམ་ལ་ཆས་བྱེད་དུ་གནས་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་ས་ཡིས་
བརྒྱུངས་པའི་རྒྱགས་སྤེལ་གྱི་འབྱུངས་སོ།།

བྱིས་པས་གོམ་འགོས་སྒྱུར་ཚུལ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ། བདག་གིས་
“མ་ལ་ཡའི་ཅན་དན་ནགས་སྒྲོང་”གི་གཏམ་རྒྱུད་ཐོས་ཐུང་ཞིང་། དེ་ནས་

བཟུང་ཨ་མ་ལགས་ལ་གྲིབ་བསེལ་སྐྱུ་པོ་བསྐྱུན་ཆེད་ཅན་དན་སྤོང་བོ་གཟུག་
 རྒྱུ་འཕྲོ་སྐྱོན་བཅངས། འཆར་ལོངས་བྱུང་བ་ན། “བྱི་རུའི་སྤོང་བོ་ཉི་མ་ལ་
 ཡར་སྐྱེས”ཞེས་པའི་སྐུ་གཞས་ཀྱང་ཐོས་པས། ཡང་སེམས་ནང་ལ་ཨ་མ་ལགས་
 ལ་བྱི་རུའི་མགུལ་རྒྱན་དཔུལ་ཆེད་བྱི་རུའི་སྐྱེད་ཆལ་བསྐྱུན་རྒྱུའི་བཀོད་པ་རྒྱ་
 ཆེན་ཤར། དག་རྒྱན་ལྷར་ན་དེ་དག་ཉི་འོད་མཆར་སྐྱག་ཆེ་བའི་ཞི་བདེ་འབའ་
 ཞིག་གི་གནས་སུ་འཁྱུངས་པར་བཤད་པས། ཁོ་ཐོས་ལམ་རིང་བྱུང་ཀྱན་ཏུ་སྐྱ་
 ལེན་གར་ཅེད་བྱེད་བཞིན་དབྱིངས་སུ་འཕགས་ཏེ་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་དང་ཆར་གྱི་
 གསེང་ནས་ཡིད་སྐྱུལ་གྱིས་ཉི་ཟེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་བརྟོན་པ་ལྟ་བུའི་དཔལ་
 ལྷན་འོད་ཀྱིས་འཁྱུང་པའི་ཞི་བདེའི་རྒྱས་རབས་ཤིག་འཆོལ་བཞིན་བསྐྱེགས་པ་
 ཡིན་ཨང་།

1981 ལོ་ལྟེ། དེ་ནི་བསེལ་རྒྱང་འཇམ་ཞིང་ཉི་འོད་གསལ་བའི་ཞི་བདེའི་
 ལོ་ལག་ཅིག་རེད། ལོ་དེའི་ཟླ་8 པར་ང་ཚོས་སྔོན་མེད་ལམ་སྐྱེལ་བརྟོད་དེ་གྱི་
 ཐང་གི་གནའ་པོའི་མཁར་གྲོང་ཏུ་“སྐབས་དང་པོའི་ཞིང་སྤོངས་ལྗེའི་བོད་གྱི་
 ཚྭ་རིག་གསར་ཚྭ་གྱི་སྐོས་ཆོགས”བརྒྱས་ཤིང་། ཆོགས་ཐངས་དེར་སྐབས་
 ལེགས་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱུན་མ་ཐག་པའི་《ཟུང་ཆར་》དེབ་དང་པོ་ཆར་གཅིག་.....
 ཐོབ་ཐོང་། དེ་འདྲའི་དེབ་མིང་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཁོ་ཐོར་དགའ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་
 བས་སྐྱེལ་པ་ཁོང་ལ་མ་ཆུད་པ་ཞིག་བྱུང་། བདག་གི་སེམས་ལ། དེ་འདྲའི་
 ཟུང་ཆར་ཡོད་པར་གྱུར་པས། ད་ནི་ཅི་ཤིང་ཞིག་ཡིན་ན་སྐྱེ་སྐྱེལ་གྱི་དཔལ་
 མི་འབར་བ་སྤྲོད་དམ། མེ་རྟོག་ཅིག་ཡིན་ན་མིག་དབང་འཕྲག་བྱེད་ཏུ་མི་

བཞད་པ་སྲིད་དམ། འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐོངས་རྒྱལ་ས་ནས་ཡེགས་པར་མི་
 མྲོན་པ་སྲིད་དམ་སྒྲུབ། དེབ་ཐུང་དེའི་མདུན་རིས་གྱི་མཚོན་དོན་ནི་རྒྱ་ཆེན་
 གཏིང་ཟབ་ཅིག་ཡིན་པར་རྟོག་སྟེ། བཏུས་མ་ཁད་ཏུ་རྒྱུང་ཞི་བྱེད་པས་འངགས་
 (ཤུགས་སུ་ཞི་བདེ་མཚོན)དང་། གཏིང་མི་དཔོག་པའི་རྒྱ་མཚོ་(ཐོད་མི་རིགས་
 གྱི་མཐའ་ཡངས་མཐིལ་ཟབ་གྱི་སྒྲོལ་རྒྱུན་རྩལ་རིག་ལ་དཔེ་ཡིས་འཇལ་བ་ཡིན)
 ཡི་བྱུར་ཞིག་དང་། ཇི་བྲལ་བསྐྱུང་ཞིམ་འཐུལ་བའི་མེ་རྟོག་གངས་ལྷ་(ཐོད་མི་
 རིགས་གྱི་ཀུན་ནས་རྒྱས་བཞིན་པའི་དེང་རབས་རྩལ་རིག་མཚོན)ཀླང་ཞིག་……
 འདྲུམ་གྱིས་བཞད་འདུག་པ་བཅས་མཐོང་། དེ་ནི་《སྒྲུང་ཆར་》གསར་སྒྲུབ་
 མཁན་པོ་དག་གིས་རེ་བའི་དབྱིད་དཔལ་ཡིད་བཞིན་འཆར་བའི་ཐོད་གྱི་དེང་
 རབས་རྩལ་རིག་ལ་བཅངས་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྒྱ་འཐུར་གྱི་ཡེགས་སྒྲོན་ཡིན་པ་
 གཞི་ནས་རྟོགས་བྱུང་། ཐེངས་དེའི་ཆོགས་ཐོག་ཏུ་བདག་ལ་ད་ཏུང་དཔེ་དེབ་
 གསར་བའི་བསྐྱུང་ཞིམ་ལྷང་བ་དང་མི་རིགས་གྱི་དེང་རབས་རྩལ་རིག་གི་གཞི་
 འཛིན་ཆད་རྟགས་ཐེབས་པའི་《འཕྲོལ་རྩལ་ཞོགས་པའི་སྐྱུ་རེངས་》གྱི་དཔེ་……
 ཐུང་ཅིག་ཀྱང་ཐོབ་ལ། དཔེ་མིང་དེའང་མིའི་དང་བ་འདྲེན་བྱེད་ཅིག་ཏུ་
 འདུག་སྟེ། བདག་གིས་སལ་ཆེར་སྐྱུ་རེངས་ཤུགས་གྱི་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྷན་གྱི་ཉི་
 མ་དེ་ཕག་ནས་མཐོང་བ་དང་མཚུངས། དེའི་ཆོ་བདག་གིས་ལས་སྒྲོན་སྒར་
 སང་གི་མཐུས་《འཕྲོལ་རྩལ་ཞོགས་པའི་སྐྱུ་རེངས་》གྱི་རྩལ་པ་པོ་སྟེ། བྱུ་བ་
 འབྲས་མཛོན་གསལ་ལྷན་པའི་ན་གཞོན་སྟན་ངག་པ་དང་། སྐྱུང་གཏམ་རྩལ་
 པ་པོ། མཁས་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་ཐུང་རྒྱས་ལོན་བྱུང་བ་དང་ལྷན་དུ། ཁོང་

དང་ན་ཆོད་མཉམ་པའི་ཉི་གཞིན་འཕགས་བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 དེང་རབས་ན་གཞིན་ཚུལ་པ་པོ་དག་གྱང་ངོ་ཤེས་པར་གྱུར། ལང་ཆོའི་དཔལ་
 གཟི་འཕྱར་པའི་མངོན་པར་ལེགས་པའི་མཆོན་ལྟས་ཀྱིས་འཆོགས་པ་བ་བརྒྱ་……
 ཡག་ལ་ལྟུང་འགྱུར་གྱི་སྤྱལ་མ་ཐེབས་ཤིང་། དེ་ལས་གྱང་ལྷག་པ་ནི། ངང་
 ཚུལ་དེས་ང་ཆོས་སྲ་བྱ་བ་ཀྱང་བར་འོས་པ་དང་སྤྲོན་ཁང་ན་སྤྲོན་བཞིན་……
 བཞུགས་པ་གྱང་གསེང་བྱས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བར་ཐེབས་པའི་མཁས་དབང་……
 གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལགས་དང་། དེ་བྱིངས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་ཐེབས་པའི་ཀན་
 རབས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དགུས་ཆོར་འོ་མཆོའི་སྒྲིང་ནས་འདྲེན་བྱ་བ་བཞུག་པ་
 དང་། རྒྱགས་མཉེས་པའི་སྤྲོན་ཆབ་བསེལ་བྱ་བ་བཞུག་པ་དེ་ཡིན། གཟུང་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོགས་འདྲ་དེས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་སུ་བཞུག་པ་ནི། ཁ་བ་རི་
 བའི་མགོ་ནག་རྣམས་ལ་སྒྲིག་གི་ཀ་བ་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་དཀར་ཚུལ་པ་མཁོ་……
 བར་མ་ཟད། ཚུལ་པས་ལྷན་རྟེན་གསེབ་ནང་བཞིན་དེང་རབས་པོད་མིའི་སྤྱི་
 སྒྲིག་མཆོད་པའི་ཚུལ་རིག་གྱང་དགོས་པར་བཞུག་པ་དེའོ། །དེར་བརྟེན་ཡིད་
 འགྲལ་ཆོད་མེད་ཐེབས་པའི་ཁོ་པོས་ཨ་ཕྱོག་གྱི་མཐོ་རམས་དང་དོག་མའི་……
 མཐུག་ཆོད་ཤེས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཆོག་གྱུར་འཆད་སྟེགས་དེ་བུ་མ་འོངས་
 མཐོང་འཕྱར་གྱི་གཏམ་གཤམ་ལྟར་བསྒྲགས། “གལ་སྲིད་ལྟ་ཡི་དྲི་བྱེད་དང་སྤྱི་
 ཡི་གྲུ་ཆར་ཅན་གྱི་དུས་ཆོགས་མད་བྱ་བྱང་བ་འདི་ལས་དབང་བཟང་ནས་ད་……
 ཏུང་ལོ་ལྟ་ནས་བཅུ་ཅུ་ལ་མཐུད་པ་ཡིན་ཆོ། ང་ཆོའི་ད་ཏུང་རྣག་ཆོན་ཡིན་
 པའི་དེང་རབས་ཚུལ་རིག་གི་ར་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་རྣམས་དཀར་སྟོགས་སྒྲུབ་……

བཞིན་ཆ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཅ་རྒྱས་ལོ་སྤྱད་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་
སྤང་ཚར་དུ་དངར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡི་ཆེན་འཛོམས་རྒྱུད་སེར་དྲག་ཅི་
འདྲ་གཏུག་རྩལ་ཅན་ལ་སྤང་གྱུར་གནོད་པས་མི་རྒྱུགས་ཏེ། གལ་སྲིད་འབྲེལ་
པར་གྱུར་ནའང་། གངས་སྤོངས་ས་གཞིར་ཅ་བ་རྒྱས་པར་བྱུག་པའི་རྒྱང་ཐོག་
ནས་མགོ་འདུག་གཞུང་རྒྱས་ཀྱི་ལུ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇག་པར་འགྱུར་བ་ལ་.....
གདོན་མི་ཟེཏོ།” ཚུལ་དེར་ཁོ་པོའི་ཡིད་ཆེས་སྤར་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད། གྱུར་
གོའི་ཆེས་ཆེ་བའི་གདོད་མའི་ནགས་ཆལ་དེ་དར་གྱིས་བཀའ་ཅིང་ཁ་བས་.....
གཡོགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་བའི་མིང་ཅམ་ཐོས་པས་གྱུར་འདིགས་སྤངས་འཛོར་
བ་དག་གིས་“ཆེ་སྤྱོད་གི་མཐའ་ཁོབ”ཏུ་བརྒྱུད་པའི་གངས་སྤོངས་ས་གཞིར་.....
སྤར་བཞིན་བརྟན་བརྩེད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

ཐོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཚུལ་རིག་མངོན་པར་འཕགས་པའི་ཉམས་སྟོབས་.....
ཀྱིས། ཁོ་པོའི་སྤྱན་ངག་ཚུལ་པའི་འདུན་པ་ཤྲགས་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ན།
བདག་གིས་སྤྱུ་གུ་བསྐྱུར་ཏེ་《ལམ》ཞེས་པའི་སྤྱན་ངག་ཚན་པ་ཞིག་ལེགས་.....
པར་བསྐྱེདས་པ་ནི་ང་ཚོའི་དེང་རབས་ཚུལ་རིག་གི་དཔུང་འདུག་ལ་ངར་རྒྱུད་
ཀྱི་རམ་འདེགས་ཅམ་ཡིན་པར་མ་ཟད། བརྩེད་ངས་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤད་པར་
བཞག་པའི་རྒྱས་ཡོད་མིས་བཏབ་པའི་དཔང་ནགས་ཀྱི་རེག་ཟིག་ཅིག་གྱུར་.....
ཡིན་ཏེ། འདིར་བཤུ་འབྲི་བྱས་པ་གཤམ་ལྟར།

འདྲ་བའི་འགྲོས་ཀྱི་ལྷུར་ཚད་འང་ལ་ལ་གཞུང་ལམ་

བཟང་བ་བདག་གིས་མཛོང་།

ཁུར་ཆེར་ཐེག་ལ་རྩ་མོང་མཆར་རོ་བྱེ་ལྷུངས་བརྟོལ་

དུས་ཁོ་བོས་རྟོགས།

དེ་ཉླ་ན་ཡང་སླག་ཤོད་དག་ཀྱང་སྤངས་འདར་

འབྱུང་བའི་གངས་རི་མཐོན་པོ་བཀལ་བ་ལ།

རྒྱ་ཉླག་མཆོང་བཞིན་གཡག་ཤོད་ནམས་ནི་ལྷེ་སྒྲོར་

ཉར་སྒྲུལ་རྩ་རྒྱ་འགོམ་པས་བདག་ཡིད་འཕྲག།

འབད་འབྱུངས་ཅན་ནམས་བསྐྱེད་པའི་རྩེས་སུ་ཤར་

སེ་བརྟོད་པའི་ལམ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད།

རྒྱ་ལ་འཕྱུལ་རྩལ་ལལ་བས་འབྱོང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་སུ་

མ་གསུངས་ཤིག།

ང་ཡི་མེས་པོའི་བྱི་ཁྱའི་དོ་ཤལ་རྒྱ་མཆོའི་མཐེལ་ནས་

དཔྱུགས་པ་ལགས།

——(《གངས་ལྷུངས་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ》ལས་དྲུངས་)

དེ་ཡང་དེང་རབས་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་རྒྱབས་རྒྱན་ལ་འཕེལ་རྒྱས་བྱེ་……

ཐད་དུ་མི་འདང་ས་རབ་ཅིག་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་དོན་དངོས་ཐོག་གི་སྤྱང་

གཏམ་གྱི་རྣམ་པར་ཁྱེད་པའི་གོམ་འགྲོས་དལ་བ་དང་། སྤྲན་ངག་གི་ཆོག་

སྤྱར་ཁྱོད་ནའང་འཛམ་གླིང་རང་བཞིན་གྱི་ཉ་ཁུང་བསྐྱེས་པའི་འགོ་བའི་ནད་

དུག་གིས་སྒྲགས་པའི་རག་སྐྱར་སྐྱོན་ཅན་ཉུང་བདེ་རེ་འབྱུང་གིན་ཡོད་པ་.....
སྒྲགས་རེད། ཡིན་ནའང་ཉ་རིགས་དབྱུགས་འཛུབ་ནས་འཆི་བར་འབྱུར་བའི་
ཚུ་སྟོག་སྒྲབས་རྫོབ་ཡངས་མ་སྤྱང་། བདེ་ཐང་ཡིན་ལ་གསར་གཏོད་ཡོད་ཅིང་
ཡར་ཐོན་བརྩོན་པའི་ཚུལ་རིག་སྒྲབས་རྒྱན་ཞིག་འབྲུབ་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ལ་
ཀྱན་ནས་མཐུན་པའི་ནམ་ཟུང་ཁོར་ཡུག་ཅིག་གིས་ཅིས་ཀྱང་ཁ་ལོ་སྐྱར་དགོས།
དཔེར་ན་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྤྱི་རབས་གསར་བ་ནམས་.....
སྐྱེད་མིང་བྱེད་པ་དང་གསར་སྐྱེད་བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། “གང་ཆེ་ཡལ་གའི་བྱ་
བྱེད་དག་གི་མགྱུན་སྐྱེད་སྐྱེད་ཡིས་དབྱེད་དཔལ་པོས་ཤིང་ཚུ་མོའི་སྒྲབས་སྤན་.....
འཆོར་བ་ན། །དར་བའི་སྐྱལ་ནི་འབྲན་མེད་སྟོབས་ཀྱིས་ངང་གིས་འཕེལ་བའི་
མདུན་བྱང་ཉམས་ཅན་སྐྱེ་བོའི་ཡོད་འཕྲག་ཅི་ལ་མིན།” (《གངས་མེད་གི་གད་.....
རྒྱུ་ལ་ཉེ་སྒྲབས་རྒྱན་གྱི་སྒྲིགས་བམ》ཞེས་པ་ལས་དྲུངས) 《སྤང་ཆར》གསར་སྤེལ་
བྱས་པ་ནས་བཟུང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་རྒྱ་ར་ཆོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དེར་
རབས་ཚུལ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་ཐང་གི་གཞུང་ཀླང་ལ་ཆོད་ཀྱིས་ཐིག་གིན་
ཡོད་ཅིང་། 1984 ལོར་《སྤང་ཆར》རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མོད་ཁྲལ་ལ་འབྲེམ་སྤེལ་
བྱེད་སྐབས། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ནང་གཉི་ག་ནས་ཁ་ཐིག་ཡར་ལྷ་བྱེད་དགོས་
ས་ཞིག་རྒྱ་ཡུར་པ་དང་། ཐ་ན་ལྷང་བྱང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱས་དེབ་ཀྱགས་
ཆེན་རྒྱ་ཡུར་ཡོད་ཅིས་བརྗོད་ཆོག ཚུལ་སྐྱོག་པ་དག་གི་གསར་གཏོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ལྡན་པའི་རྒྱས་དེབ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་དེས་ཁོ་བོར་ཡོད་འགལ་ཏེ་.....
ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས་སུ་བརྒྱུག རྒྱན་ཆད་བདག་གིས་《སྤང་ཆར》དང་།

《 བོད་ཀྱི་ཚྭ་རིག་མུ་ཅལ་ 》 《 ཉི་གཞོན་ 》 《 ཟླ་ཟེར་ 》 《 གངས་
དཀར་རི་བོ་ 》 མགས་བོད་ཡིག་ཚྭ་རིག་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚྭ་སྒྲིག་པ་ནམས་ལ་……
ལུལ་པའི་《 རྟོད་རྒྱན་འབར་བའི་ཅ་ལམ་ 》 ཞེས་པའི་སྒྲན་ངག་ཚན་པ་ཞིག་གི་
ནང་དུ་ཁོ་ཆོའི་སླ་མེད་གཤེས་སྦྱོད་ལ་གཤམ་ལྟར་བསྟོད་བསྐྱགས་བརྗོད་པ་……
ཡིན་ཏེ།

སྒྲིན་བརྟེན་ལྷོན་དབང་གཟར་ལམ་འཕེན་ནམ་ཟམ་ཆེན་
འབྱུགས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ།

གཏུང་དང་ལྷམ་ནི་གང་ཞིག་བྱེད་ལ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་
ཆོམ་མ་མྱོང་།

དེང་འདྲིར་བོད་ཀྱི་རོ་མཚར་མཐུ་རུས་རྟོད་འབར་ཅ་
ལམ་ན་རྒྱ་བས།

མེམས་ཀྱི་བྲག་ལ་བཟང་བྱའི་བརྟོས་རིས་ས་གཞིའི་དྲིན་
དུ་འགྱུར་ནས་བབས།

ཟིལ་མངར་འཛིབ་པའི་རྟུག་དག་ནི་རང་གིས་སྟོལ་
བའི་སྤང་ཅིའི་བཅུད་ལ་འཁྱེན་མི་འགྱུར།

ཞིབ་ཅིས་ལ་མཁས་སྤྱོད་ཐོས་རང་གི་ཁ་ཐོར་སྤྱི་སྤང་འཁྱེས་
ལྷ་བསྟར་པས་རྒྱང་ཞེས་ཅི་འདྲོད་སྤྱི་རྒྱ་ཆུག།

ཅུ་ཞེས་སྐྱོད་པའི་རི་རྒྱལ་ལ་ནི་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་རྒྱ་
གྲངས་སྤང་མིག་ཅི་པའི་ཁོམ་ལོང་ག་ལ་ཡོད།

——(《གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཉི་མ》ཞེས་པ་ལས་དྲངས་)

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་སྐལ་ཕྱག་ལ་བབས་པའི་ཚུལ་རིག་རྒྱས་དེ་བ་ཅིག་གི་…………
གནམ་བསྐོས་འོས་འགན་ནི་ཤེས་ལྡན་མི་ལྷ་སྟེང་སྤང་བྱེད་རྒྱ་དང་ཚུལ་རིག་……
བཅམས་ཚས་མང་པོར་སྟེལ་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་
སྟེ། རྒྱལ་ལོན་བྱུང་བ་ལྟར་ན། 《སྤང་ཆར་》ཀྱིས་ད་ལྟར་ཐུག་གི་པར་རྒྱ་
མིའི་མེདས་གྲངས་1000 ཅམ་གྱི་བཅམས་ཚས་བཀོད་ཟིན་འདུག དེ་ལྟ་བུས་
ན་སྐྱེཞབས་འཁྱར་མེད་དང་སངས་རྒྱས། ཟླ་བ་སྟོན་གྱིས། བསོད་སྟོབས་
ཀྱིས་སྟེར་གཙ་སྐྱོད་བྱས་པའི་《སྤང་ཆར་》ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་དག་གིས་ངར་……
ཤུགས་ཚལ་སྟུགས་བྱས་པའི་མ་གཞིའི་དམིགས་འདུན་ཐོག་ལ་འཁྱར་བ་མེད་……
པའི་གཤེས་གཞུངས་བསྟན་ན། དེ་ནི་རྒྱ་ཆད་མཐོན་པོའི་ཚུལ་པ་པོ་སྟེལ་པར་
བྱེད་པ་དང་། སྟུས་ལེགས་པའི་བཅམས་ཚས་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཆེས་ཡིད་
རྟོན་རྒྱུད་པའི་ཁག་ཐེག་རེད། 《སྤང་ཆར་》ཀྱིས་པལ་ཆེར་ཡིག་འོར་ཁེགས་
པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིགས་གཅིག་པ་རྣམས་དང་སྟོག་
པ་པོ་རྣམས་ཏ་ལས་སྟུ་བཅུག་ཡོད། དེ་ལྟར་དཔྱད་སྟེ་བརྟན་འཇགས་ཡིན་པ་
དང་། གཤེས་ཀ་རྣལ་མོ་ཡིན་པའི་མེ་ར་སྐྱོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཚུལ་རིག་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཟེའི་ཁོར་ཡུག་ཡོད་པའི་རྒྱ་……
མཚན་གྱིས། བོད་ཀྱི་དེང་རབས་ཚུལ་རིག་འདི་རྒྱས་ཡུན་རྒྱུད་ཅམ་སྤང་བའི་

ནང་ལ་ལྷུར་མཚོགས་ཀྱིས་གོང་འཕེལ་དུ་སྐྱོང་བ་དང་མཆར་སྤྱད་གྲུབ་འབྲས་
ཡོན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་ནམས་ཀྱིས་ཀན་སྐྱ་ཅི་ཅི་འཛིབ་དགོས་པའི་ལྷུར་ཆད་
དང་བྱས་ཐེས་ལ། གྲུང་དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱ་དང་འཕྲིན་ལས་ཁྲུང་ས་
གྲུང་ངོ་མཆར་བཞིན་“གྲུང་གོའི་(ཚྭ་རིག)ན་མཆོག་གི་སྤྱང་འཕུར་མཆོང་.....
བྱེད་པའི་གནམ་སའི་ཁ་མཆམས་སྟ། ང་ཆོས་གངས་ལྗོངས་པོད་དམག་(དེང་
རབས་ཚྭ་རིག)མངོན་པར་གྲུབ་པ་མཐོང་.....”ཞེས་བསྒྲགས། སྒྲིག་རྒྱལ་ས་
ཀྱིས་ཅི་དགར་སྐྱེལ་བའི་ན་མཆོག་མིག་སྤྱི་བྲག་ཅ་དེ་གྲུང་གོའི་ས་གཞི་ཆེན་....
པོའི་མཁའ་དབྱངས་ཁོ་ནར་གྲགས་པ་ཅམ་ག་ལ་ཡིན།

མེས་པོའི་ངག་ནས་བརྒྱུད་ཐོངས་པའི་དམངས་སྤྱི་ཞིག་གི་ནང་དུ།
འཛིག་རྟེན་པ་ཏ་ལས་དགོས་པའི་སྤྱི་ཆོག་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། “བྱིར་སྡོན་རྟི་མ་ལ་
ཡར་སྐྱེས”ཞེས་པ་དེ་རེད། བྱིར་འདང་ཞིག་ཕོག་དུས། ཁོ་པོས་《ཐུང་ཆར་》
ནི་རྟི་མ་ལ་ཡའི་བྱིར་སྡོན་ཆལ་གྱི་གཞུང་རྒྱུ་ཆེས་མཐོ་ལ་སྡོམ་པ་དང་། ཡལ་
ག་ཆེས་ཆང་ཆོང་དུ་རྒྱས་པའི་བྱིར་སྡོན་དམར་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས། 《ཐུང་
ཆར་》སྐལ་ནས་ལོ་བརྒྱུ་འཁོར་སྐབས། དེའི་ཉམས་སྤྱོད་ལུན་སྤྱོད་ཆོགས་
པའི་གཙོ་སྒྲིག་པ་སྤྱི་ཞིག་འགྱུར་མེད་ལགས་ཀྱིས་《པོད་གྱི་དེང་རབས་ཚྭ་
རིག་དཔེ་ཆོགས་》(པོད་བརྒྱུ)ཞེས་པ་གཙོ་སྒྲིག་མཛད་ཅིང་པར་དུ་བསྐྱབ།
བརྒྱམས་ཆོས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྤྱང་གཏམ་(སྤང་འབྱིང)དང་། སྤྱན་ངག་
ལྷག་ཚུལ། རྒྱས་གར་ཚྭ་རིག་སྒྲིག་བརྟན་བརྟན་འཕྲིན་ཚྭ་རིག་གཞུང་
ལྷགས་དབྱེད་གཏམ་སོགས་ཚྭ་རིག་ལྷ་ཁ་ཐམས་ཅད་འདུས་འདུག་སྟེ།“སྡོན་

ཆོ་འཕགས་པའི་གངས་ཀྱི་བགྲངས་པས་གདོང་ལཱའི་དབྱངས་ཀྱི་ཟིལ་ཤུགས་……
ལྷག་པར་བརྒྱུད་པ་ཐོས། །ཟླ་ནས་འབྱུང་བའི་གངས་ཉིལ་སྒྲུབས་ཀྱིས་གངས་
ལྷངས་རྟ་པོའི་ཆིག་སྒྲུབ་པའི་བྲག་ཅ་མཆོན་པར་བྱེད། །”(《གངས་ལྷངས་ཀྱི་
སྒྲིགས་བཅུ་དབྱུང་རྩ་སང་སིང་། བོད་ཀྱི་དེང་རབས་རྩོམ་རིག་དཔེ་ཆོགས་
པར་རྩ་བ་སྐུན་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བ་》) ཅེས་པའི་ཆིག་སྒྲུབ་དག་གིས་བསྐྱན་པ་
ནང་བཞིན་རེད། དཔེ་ཆོགས་འདི་པར་རྩ་བ་སྐུན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་དེང་རབས་
རྩོམ་རིག་གི་རྩ་བ་པོ་དང་། བཅུ་ལྔ་ཆོས། རྩ་བ་དེ་བ་བཅས་ལ་མཆོན་ན།
རྩ་བ་རབས་གསལ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་སྦྱང་ལྷན་པའི་སྒྲིགས་ཡོངས་ཀྱི་སྐུན་གཟིགས་
འབྲེལ་ཆེན་ཐངས་ཤིག་བཀྲེགས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་དེང་རབས་རྩོམ་རིག་
གི་ཀྲུའུ་འབྲས་མཛོན་གསལ་ཅན་མཆོན་བྱེད་དཔེ་ཆོགས་དེའི་ནང་གི་བརྒྱ་……
ཆའི་བརྒྱན་ཅུ་ལ་བསྒྲེབས་པའི་བཅུ་ལྔ་ཆོས་ནམས་ནི་གནམ་སྐྱས་བཅུ་གས་ཏེ་
《སྒྲང་ཆར་》ཀྱི་བྱིར་དམར་ལྷན་དབང་ཅེ་ནས་བཀྲེགས་པ་ཡིན་འདུག

ཡིད་སེམས་ཀྱན་ནས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེས་བསྐྱར་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཁོ་པོས་《སྒྲང་ཆར་》སྒྲེལ་ནས་ལོ་བཅུ་འཁོར་པར་རྟེན་འབྲེལ་
ཞུ་བའི་སྐུན་དག་ཆོན་པ་ཞིག་བཅུ་ལྔ་ཏེ་སྤུལ་ཅིང་། དེའི་ནང་རྩ་བ་

སྒྲིག་ཡིག་ལྟ་འདྲི་དཔྱད་མགོ་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་བརྒྱ་བར་མེད་

སྒྲིག་པར་ཐེབས།

ཐུ་སྐྱུག་འདབ་ཆགས་ཁུ་འཕངས་རྩལ་གྱིས་མིག་མཐའ་

གོས་བཞིན་བྱོན་དང་ལྷན།

ཆར་ན་འཁྲིད་དང་གི་ལ་བ་སྒྲིལ་བའི་འཕྲིན་ལས་དག་

ནི་བརྒྱབས་གུར་པས།

གཞི་ནས་པོད་ལ་མེ་རྟག་ཆར་བ་ཀུན་ནས་འཛོལ་བའི་

དབྱིད་དཔལ་ཤར།

ཆུ་སྐྱེས་དང་ནི་གངས་ལྷ་དག་གིས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་

འགན་བཞིན་རོམ་འདི་རང་ཚུལ་ཉིད།

ར་ནི་ཡང་ཡང་ཆུ་གཏིར་ལ་བྱགས་མཚོ་ནང་བྲག་ལ་

ཐོགས་གུར་པས།

“ཉི་མ་ལ་ཡར་བྱིར་སྔོང་སྐྱེས་པའི”སྐུ་གཞས་ད་གཟོད་

ཡིད་ལ་འཁོར།

(《གངས་སྔོངས་ཀྱི་སྐྱེགས་བཟ། སྤྲོད་བྱེ་མེ་རྟག་འཛིན་པའི་འདབ་ཆགས་》ཞེས་
པ་ལས་དྲངས་) ཅེས་བསྟགས་དབྱངས་བྱེར་ཡོད།

ལོ་རྩི་ཤུ་འདས་སང་ལ། བཟང་བྱ་བརྩུ་སྤྲག་བྱང་ཞིག་ནི་མིའི་རིགས་
གནས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་འགྲུལ་ལམ་ཐོག་ནས་ཁ་བྱེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཤུ་བཏབ་པ་……
ཅམ་ཡིན། ཡིན་ནའང་ལོ་རྩི་ཤུ་འདི་གངས་ཅན་པོད་ལ་མཚོན་ན། རོ་མཚར་
ཆེ་བའི་བྱང་ཚོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲུག་ཅིང་། བརྒྱུད་ལ་བསྐྱོར་བའི་པོད་མི་
རིགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཚམ་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྟན་པའི་ཅིག་ཡིན་འདུག བློ་རྒྱུ་